Eduskunnan sivistys- ja tiedejaosto
00102 Eduskunta

Asia: Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2019

Viite: Sivistys- ja tiedejaosto 05.10.2018 / HE 123/2018 vp / Asiantuntijapyyntö

Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFI ry haluaa vuoteen 2025 ulottuvan visionsa mukaisesti, että

- Suomi on maailman johtavia tietointensiivisiä osaamisyhteiskuntia,
- Suomi on maa, joka tunnetaan sivistyksestä, osaamisesta ja korkeimpaan osaamiseen perustuvista innovaatioista,
- tutkimus-, koulutus- ja innovaatiosektorin sekä yhteiskunnan ja elinkeinoelämän vuorovaikutuksen ansiosta Suomi on uudistuva ja hyvinvoiva yhteiskunta, joka houkuttelee yrittämään ja investoimaan,
- Suomi on maailman paras paikka oppia ja
- suomalainen tutkimus muuttaa maailmaa.

Yliopistot ovat sitoutuneet yhteisen visionsa toteuttamiseen ja kehittävät toimintojaan koulutuksen ja tutkimuksen korkean laadun takaamiseksi ja jatkuvaksi parantamiseksi sekä sitä kautta osaavan työvoimatarpeen riittävyyden turvaamiseksi. Lisäksi yliopistot vastaavat jatkuvan oppimisen tarpeisiin osana koulutustehtäväänsä tarjoamalla ajantasaista, tuoreimpaan tutkimustietoon perustuvaa koulutusta.

Tämä edellyttää riittäviä ja ennustettavia taloudellisia resursseja. UNIFI on valtion budjettia koskevissa lausunnoissaan useaan otteeseen korostanut, että yliopistojen toimintaedellytyksiä tulisi vahvistaa pitkäjänteisesti ja pysyväisluonteisesti. Hallituksen vuodelle 2019 tekemä talousarvioesitys on erityisesti tutkimusrahoituksen osalta merkittävä askel tähän suuntaan.

Valtion vuoden 2019 talousarvioon tehdyt esitykset, ml. Business Finlandin avustusvaltuuksien korottaminen 69 milj. eurolla ja Suomen Akatemian avustusvaltuuksien nostaminen pysyvästi 25 miljoonalla eurolla, tukevat tutkimustoimintaa ja ovat suuruusluokaltaan mer-

Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFI ry, Finlands universitetsrektorers råd UNIFI rf
Pohjoinen Makasiinikatu 7 A 2, 00130 Helsinki
Puhelin 050–522 9421 (toiminnanjohtaja), 050-370 7560 (johtava asiantuntija), 050–5858 565 (asiantuntija)
Sähköposti etunimi.sukunimi@unifi.fi www.unifi.fi

kittäviä. Korkeatasoinen, pitkäjänteinen, vertaisarvioitu perustutkimus luo uutta tietoa ja osaamista ja antaa parhaimmat edellytykset monipuolisten innovatiivisten ekosysteemien synnylle. Se on menestyksekkään innovaatiotoiminnan ja siihen perustuvan kestävän kasvun välttämätön edellytys. Suomen Akatemian avustusvaltuuden kohdentaminen erityisesti nuorten tutkijoiden tukemiseen on hyvä ratkaisu. Nuorten tutkijoiden tukeminen on tärkeää, koska heidän varassaan lepäävät tulevien vuosien merkittävät tieteelliset läpimurrot. Rohkeaa ja uudenlaista ajattelua tarvitaan, jotta pystymme löytämään ratkaisuja isoihin globaaleihin ongelmiin.

Yliopistot haluavat laajentaa rahoituspohjaansa, mutta valtion budjettirahoitus on ja tulee myös tulevaisuudessa olemaan keskeisin tulonlähde. Sen vuoksi UNIFI vetoaa eduskuntaan, jotta talousarvioon lisättäisiin tutkimukseen kohdistuvien resurssiparannusten lisäksi kohdennus, jolla kompensoitaisiin yliopistoindeksin jäädyttäminen. Indeksi poistamisen negatiiviset talousvaikutukset kohdistuvat keskeisimmin juuri yliopistojen koulutustehtävään.

UNIFI haluaa tuoda lopuksi esiin huolensa hallituksen muutosesityksestä (He-luonnos VM017:00/2018), joka koskee tulolähdejaon poistamista. Toteutuessaan laki merkitsisi yleishyödyllisille säätiöille verokannasta riippuen 15 – 50 miljoonan euron menetyksiä, jotka näkyvät suorina vähennyksinä tieteen ja taiteen rahoitukseen. Jotta tätä tieteen ja taiteen rahoituksen merkittävää heikentämistä ei tapahtuisi, hallituksen esitykseen on tehtävä kirjaus, jossa otetaan mukaan kaikki TVL 21a, 21b ja 22 §:ssä mainitut yhteisöt, ml. yliopistot, ammattikorkeakoulut sekä yleishyödylliset yhteisöt, poikkeuksen piiriin.

Yliopistojen toimintaedellytysten turvaaminen on kansakuntamme hyvinvoinnin ja kestävän kasvun keskeisin menestystekijä.

Helsingissä 2.10.2018

Suomen yliopistojen rehtorineuvosto UNIFI ry, Finlands universitetsrektorers råd UNIFI rf

Jukka Mönkkönen
puheenjohtaja

Leena Wahlfors
toiminnanjohtaja